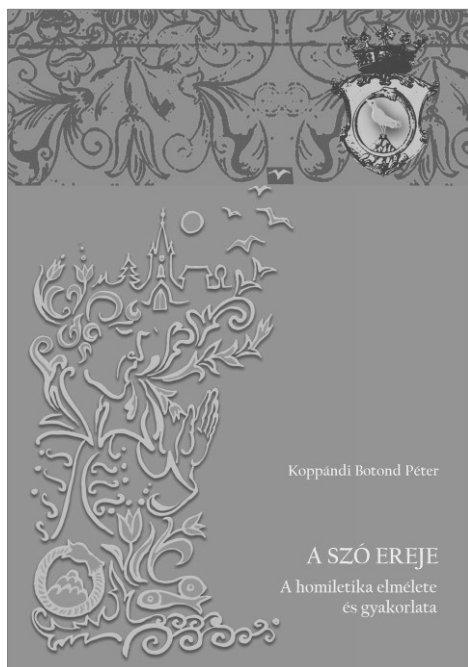

Bibliopolium

Koppándi Botond Péter:

A szó ereje. A homiletika elmélete és gyakorlata.

„A vallásszabadság éve”, XIV. kötet. A Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete – Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Budapest–Kolozsvár 2025. ISBN 978-630-95087-0-6, ISBN 978-615-81123-8-3, 220 old.

Koppándi Botond Péter, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet unitárius karának gyakorlati teológiai docense 2016. november 14-én védte meg *Az „új homiletika” mozgalom és az amerikai protestáns prédikálás megújítása* témájú doktori dolgozatát a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen, amely könyv formában 2019-ben jelent meg *Az új homiletika és az amerikai protestáns prédikálás megújítása* címmel a Kálvin

Kiadónál. A disszertáció feldolgozza és kritikailag értékeli az új homiletika mozgalom legfontosabb képviselőinek (Fred Craddock, David Buttrick, Lucy Rose, Eugene Lowry, Thomas Long és David Randolph) szakkönyveit, tanulmányait és igehirdetéseit.

A fűlszöveg így foglalja össze *A szó ereje* című új könyvének jelentőségét:

„Koppándi Botond Péter unitárius lelkész, egyetemi oktató a kötetben a homiletika, vagyis a prédikálás elméletét és gyakorlatát mutatja be. Megvizsgálja a homiletika fogalomkészletét, célját, és tisztázza a gyakorlati teológiában elfoglalt helyét. Tárgyalja a homiletika, illetve a retorika közötti történelmi és elméleti kapcsolatot, és kiemeli a prédikálásban is alkalmazható retorika tanításainak szerepét. Bemutatja a református, evangélikus és unitárius felekezet homiletikával kapcsolatos felfogásait. Többféle bibliai eredetű metaforával (magvető, követ, sáfár, hírnök, pásztor, történetmondó, tanú) szemlélteti a prédikátori szolgálat sokrétűségét. Vizsgálja a hallgatóság szerepét a prédikálás folyamatában. Ismerteti a bibliai szövegek értelmezésének módszereit és megkö-

zelítéseit, végül különböző prédikáció-készítési technikákat bemutatva nyújt módszertani útmutatást a prédikáció megírásához és elmondásához. A könyv azzal a céllal készült, hogy segítséget nyújtson a lelkészi szolgálatra készülőeknek és a gyakorló lelkészeknek a prédikálás gyakorlásában, és tudatosítja, hogy a homiletika elméletének és technikáinak megismerése elengedhetetlen a lelkésszé válás folyamatában.”

A szerző ezekkel a gondolatokkal zárja könyve bevezetését:

„Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétfélt kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait. (Zsid 4,12) A »szó falusi minisztereiként« (Sütő András) ezt az ígét kell hirdetni, az isteni üzenetet kell prédikálni, hiszen az isteni, teremtető *legyen* ez az emberi válasz: *lesz*. Lesz szép beszéd, megfelelő, elevenbe tapintó, vigasztaló, lelkeket balzsamozó, biztató, feddő és erőt adó szó, lesznek imádságos szavak, liturgikus szavak, prédikációs szavak.

Hatodév végén azt mondjuk végzős diákjainknak: a közgazdászoknak tőkéje van, az orvosoknak gyógyszere, a mezőgazdászoknak földje és magvai. A lelkészeknek? Szavai. Prédikációs szavak. Mi szavakkal feltarisznyálva küldjük ki őket a nagyvilágba: *Hirdesd az ígét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő, feddj, ints, biztass teljes türelemmel és tanítással!* (2Tim 4,2). Pár év múlva sokan mesélik közülük: prédikációik sebzett lelkeket gyógyítottak meg, közösségeket hoztak létre, elkeseredet-

teknek nyújtottak reményt, egy-egy jó prédikáció nyomán a görnyedt hátak kiegyenesedtek, a ráncok kisimultak, a lélek megtisztult, az evangélium tanítása és erőt adó ereje visszhangra talált a hívek lelkében.

A szónak ereje van. A prédikációs szavaknak pedig Istentől ihletett, nagy ereje. És ez sohasem lehet blabla. Lelkészekként ezt próbáljuk egy életen át tanulni és művelni.

Ez a könyv is ennek a tanulási folyamatnak egy szelete. Tanulunk unitárius elődeinktől, tanulunk a testvérfelekezetek szakembereitől, és tanulunk a szakma legkiválóbbjaitól is. Tisztázzuk a homiletika alapkérdéseit: mi a prédikálás, mi a prédikáció, mi a prédikáló lelkész szerepe, kinek prédikálunk, mit prédikálunk, hogyan prédikálunk? Tisztázzuk a homiletika és retorika viszonyát, hogy mit miért mondunk úgy, ahogy.

Az elméleti háttér megrajzolása mellett gyakorlati példákkal is szemléltetjük a prédikálás mikéntiségét. Arra törekszünk, hogy a könyv elolvasása után érthető legyen, hogy ezt a nemes hivatást hogyan lehet magas minőségi fokon betölteni.

Természetesen tudatosítjuk magunkban: a teológián lelkésznek *tanul* az ember, de lelkésszé igazán majd egy gyülekezetben válik. Igaz ez a prédikálásra is. A homiletika tanulása csupán eszköz a jó prédikátorrá válás folyamatában. Tudjuk, mert megtapasztaltuk, hogy igazi prédikációk a gyülekezetekben születnek, ahol a szószéken a lelkész hús-vér emberek előtt és Isten jelenlétének

erőterében végzi szolgálatát. Ennek ellenére azt reméljük, hogy a készülés folyamatában némi segítséget nyújthatunk a fogalmi tisztázásokkal, az eligazító szakirodalommal és a használható módszertan bemutatásával.

Köszönetet mondok a Protestáns Teológiai Intézetnek, a Magyar Unitárius Egyháznak, illetve a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerületének, kiemelten Elekes Botond

főgondnok úrnak a könyv megjelenésében nyújtott segítségért.

A könyvet egykori, mostani és jövőbeli diákjainknak, teológushallgatóinknak, lelkésztestvéreimnek, illetve egykori torockószentgyörgyi híveimnek ajánlom végtelen hálával és köszönettel szívemben.

Kolozsvár, 2025 tavaszán

Koppándi Botond Péter”

(Szerk.)

Éles Éva:

Péter első levele mint a bibliai és a gyakorlati teológia metszéspontja.

A levél szövegének és teológiájának homiletikai jelentősége.

Patmosz Könyvtár 18. Patmosz – Bibliai Tudományok Kutatóintézete –

Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Debrecen–Kolozsvár 2025,

ISBN 978-615-5853-78-4, ISSN 2063-5052, 400 old.

Éles Éva *Péter első levele mint a bibliai és a gyakorlati teológia metszéspontja. A levél szövegének és teológiájának homiletikai jelentősége* című doktori dolgozata különleges helyet foglal el a teológiai szakirodalomban. Egyedisége abban rejlik, hogy két fontos teológiai területet kapcsol össze egymással: az újszövetségi szövegértelmezést és a prédikálás elméletét.

A szerző ritka vállalkozásba fogott: úgy közelít Péter első levelének szövegéhez és teológiájához, hogy eközben szem előtt tartja a homiletika releváns szempontjait, s ugyanakkor a prédikálás elméletét is szilárdan alapozza a bibliai szövegmagyarázatra. Ez a ket-tős fókusz különösen értékessé teszi a dolgot mindazok számára, akik